

واکاوی گفتمان سیاسی امام علی (ع)

با تأکید بر نقش زنان در جامعه سیاسی

دانیال رضاپور*

چکیده

دین اسلام با ظهور و بروز یک تحول گفتمانی در جامعه جهانی قابل شناسایی است. ظهور اسلام نه تنها در وضعیت جامعه اعراب نمایانگر تحولی گفتمانی و معنایی بود، بلکه توانست با ایجاد یک پیوند، نشانه و معنای جدیدی را به منصف ظهور برساند. نوشتار حاضر در راستای شناخت مشخصه‌های این تحول گفتمانی به مطالعه یکی نظریه پردازان بزرگ اسلام، یعنی امام علی(ع) می‌پردازد و با توجه به محدودیت پژوهش برای مطالعه تمام جوانب تحلیل گفتمان امیرمؤمنان، یکی از چالش برانگیزترین مباحث این گفتمان یعنی جایگاه و مقام زنان از منظر ایشان مورد بررسی قرار گرفته است. بر همین اساس سؤال اصلی این نوشتار آن است که آیا در فرمایشات امام علی(ع) در ستایش و توصیف و تکریم جایگاه زنان خط فکری واحدی مشاهده می‌شود؟ یافته‌ها حاکی از آن است که با توجه به تحلیل گفتمان بیانات و فضای عقیدتی امیرمؤمنان که پیروی از آموزه‌های اسلامی را سرلوحه رویکرد و رفتار خود قرار داده است، می‌توان بر عظمت مقام زنان و تجلیل از دستاوردهای آنها تأکید کرد. همچنین امام علی(ع) به صورت مداوم با مقولاتی چون عدالت، ارزش‌های اسلامی، انسانیت و کرامت خانواده، برابری، آزادی، حق و تکلیف قائل شدن برای مشارکت در تعیین سرنوشت زنان تأکید داشته و با ترفیع جایگاه زن در همه شئون زندگی فردی، اجتماعی و سیاسی معتقدند زنان باید عهده‌دار وظیفه ساخت و حفاظت از نظم سیاسی مبتنی بر اسلام و ارزش‌های الهی باشند.

کلیدواژگان: امام علی(ع)، جایگاه زن، گفتمان سیاسی، عدالت